

**สมรรถนะวิชาชีพครูของนิสิตปฏิบัติการสอนคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา**
*Professional Competency of Teaching Practice Students
in Faculty of Education, Burapha University*

คงรัฐ นวลแบ่ง*

kongrat@gmail.com

พรรณทิพา พรหมรักษ์*

สิริวารรณ จรัสวีวัฒน์*

กิตติมา พันธุ์พุกษา*

เชวง ช้อนบุญ*

คมสัน ตรีไพบุญย์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามระดับชั้นที่สอนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่นิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา โดยมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .943

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาโดยรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตวิทยาสำหรับครู ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และด้านความเป็นครูอยู่ในระดับดีทุกด้าน
2. นิสิตปฏิบัติการสอนที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นที่แตกต่างกัน มีสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : สมรรถนะวิชาชีพครู, นิสิตปฏิบัติการสอน

*อาจารย์ ดร. ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

The purposes of this research were to study and compare knowledge competency, nine areas based on professional standard framework of The Teachers Council of Thailand, of teaching practice students of Faculty of Education, Burapha University. The samples of this study were 102 teaching practice students separated from teaching level in 2012 academic year. The research instrument was Knowledge Competency Test, nine areas based on professional standard of The Teachers Council of Thailand, with reliability at .943.

The results of the study found that

1. The overall of nine areas of knowledge competency based on professional standard of The Teachers Council of Thailand of teaching practice students of Faculty of Education, Burapha University were in good level. Considering in each areas consisted of Language and technology for teachers, Curriculum development, Learning management, Psychology for teachers, Educational measurement and evaluation, Classroom management, Educational research, Educational innovation and information technology, and Teachership found that they were in good level.

2. The nine areas of knowledge competency based on teaching professional standard of The Teachers Council of Thailand of teaching practice students teaching in difference level had no difference.

Keywords : Professional Competency, Teaching Practice Students.

บทนำ

มาตรฐานวิชาชีพครูเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นมาตรฐานวิชาชีพที่คุรุสภากำหนดขึ้นเพื่อควบคุมการประกอบวิชาชีพของบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบการวิชาชีพซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการอันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2551: 5)

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาคือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพสามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษาและกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้นเนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะต้องใช้ความรู้ทักษะและความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549: 19-20)

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษากำหนดตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 โดยกำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้านคือ (1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพหมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ จัดการศึกษา ซึ่งกำหนดสำหรับผู้ที่เข้ามาประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพจึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้ (2) มาตรฐานการปฏิบัติงานหมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงผลดีการปฏิบัติงานหรือการพัฒนางานซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดพร้อมกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงานหรืออย่างน้อยจะต้องมีการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความรู้ความสามารถและความชำนาญเพียงพอที่จะดำรงสถานภาพของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่ นั่นก็คือ การกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตทุก ๆ 5 ปี (3) มาตรฐานการปฏิบัติตนหมายถึงจรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตนซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติเพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงฐานะเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพตามแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยคุรุสภากำหนดเป็นข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2548 หากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของ

วิชาชีพทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น จนได้รับการร้องเรียนถึงคุรุสภาแล้วผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพวินัยจรรยาบรรณวิชาชีพได้

ดังนั้นมาตรฐานวิชาชีพครู จึงประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549: 20-25) ซึ่งมาตรฐานวิชาชีพครูเป็นมาตรฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยมาตรฐานแรก คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพเป็นมาตรฐานสำคัญและเป็นข้อกำหนดสำหรับผู้ที่เข้ามาประกอบวิชาชีพครู ซึ่งจะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพ จึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพครูได้ โดยในมาตรฐานด้านนี้ ประกอบด้วยความรู้ 9 ด้านคือ 1) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การจัดการเรียนรู้ 4) จิตวิทยาสำหรับครู 5) การวัดและประเมินผลการศึกษา 6) การบริหารจัดการในห้องเรียน 7) การวิจัยทางการศึกษา 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 9) ความเป็นครูในแต่ละด้านประกอบด้วยสาระความรู้ และสมรรถนะของครู ซึ่งสาระความรู้เป็นสิ่งที่ครูทุกคนพึงมีพึงรู้เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ความรู้ในการทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน ส่วนสมรรถนะของครูนั้น เป็นสิ่งที่ครูควรพึงปฏิบัติได้ ซึ่งสมรรถนะถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะเป็นการประมวลเอาความรู้ทุกด้านไปสู่การปฏิบัติงานสอน ซึ่ง แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1960 อ้างถึงใน สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2551: 4) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) บุคลิกลักษณะประจำตัว (Traits)

และแรงจูงใจหรือเจตคติ (Motives / Attitude) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในสถานการณ์หลากหลายการที่บุคคลจะแสดงสมรรถนะใดสมรรถนะหนึ่งได้ มักจะต้องมีองค์ประกอบของทั้งความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ร่วมด้วย หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไม่ว่าจะเป็นความรู้ในงานหรือทักษะที่เกี่ยวข้อง อาจจะทำให้บุคคลไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่องค์กรวิชาชีพต้องการให้มีเกิดขึ้นเพราะเชื่อว่าหากบุคคลใดมีสมรรถนะสูงจะส่งผลให้การทำงานบรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการไว้

นิสิตปฏิบัติการสอนซึ่งจะเป็นผู้ที่ก้าวเข้าสู่วิชาชีพครูในอนาคต จึงถือเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ต้องเตรียมความพร้อมให้มีสมรรถนะในการทำงาน ปฏิบัติการสอนได้ตามนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐาน มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาชาติเป็นไปตามมาตรฐานสากล อันเป็นเครื่องมือในการศึกษาเรียนรู้วิทยาการในระดับที่สูงขึ้นไปให้กับผู้เรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแนวปฏิรูปการศึกษาผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และเปรียบเทียบสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา จำแนกตามระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิต

ปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา

เนื้อหาของการวิจัย มุ่งศึกษาสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้ที่ก้าวเข้าสู่วิชาชีพครู ซึ่งประกอบด้วย

1. สมรรถนะด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ได้แก่ ความสามารถในการใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมาย และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน
2. สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์ พัฒนา ประเมิน และจัดทำหลักสูตร
3. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ออกแบบการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. สมรรถนะด้านจิตวิทยาสำหรับครู ได้แก่ ความสามารถในการช่วยเหลือผู้เรียน และการส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
5. สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ได้แก่ ความสามารถในการวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง และการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับการจัดการเรียนรู้
6. สมรรถนะด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ได้แก่ ความสามารถในการบริหารจัดการในชั้นเรียน การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน
7. สมรรถนะด้านการวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ ความสามารถในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

8. สมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้

9. สมรรถนะด้านความเป็นครู ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2555

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 102 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2555- กุมภาพันธ์ 2556

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอนของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2555 โดยจำแนกเป็น

1. ระดับประถมศึกษา
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาปีการศึกษา 2555

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ แบบประเมินความสอดคล้องสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับสมรรถนะในแต่ละด้านที่ทำการศึกษา

2. เครื่องมือสำหรับผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ที่มีค่าความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) เท่ากับ 1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .943 โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีการกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

5 หมายถึงดีมาก

4 หมายถึง ดี

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

และมีเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูลโดยใช้คะแนนเฉลี่ย ดังนี้

1.00 - 1.49 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.50 - 2.49 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับน้อย

2.50 - 3.49 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

3.50 - 4.49 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับดี

4.50 - 5.09 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับดีมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้นิสิตปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 2/2555 จำนวน 102 คน เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบวัดสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบวัดสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภามาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตวิทยาสำหรับครู ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และด้านความเป็นครูและเปรียบเทียบสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สมรรถนะของนิสิต (N = 102)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	4.08	.43	ดี
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.58	.53	ดี
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.15	.44	ดี
ด้านจิตวิทยาสำหรับครู	4.26	.48	ดี
ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.11	.51	ดี
ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน	4.15	.48	ดี
ด้านการวิจัยทางการศึกษา	4.02	.61	ดี
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	3.95	.56	ดี
ด้านความเป็นครู	4.46	.46	ดี
รวม	4.12	.37	ดี

ตามระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 1 สมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แสดงดังตารางที่ 1

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.12$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสมรรถนะของนิสิตทุกด้านอยู่ในระดับดี โดยสมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.58$) และสมรรถนะด้านความเป็นครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.46$)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน

สมรรถนะของนิสิต	ระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน					
	ประถมศึกษา (33 คน)		ม.ต้น (59 คน)		ม.ปลาย (10 คน)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	4.20	.42	4.03	.44	3.90	.27
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.74	.54	3.51	.54	3.43	.29
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.20	.51	4.15	.43	4.00	.26
ด้านจิตวิทยาสำหรับครู	4.37	.54	4.23	.45	4.05	.31
ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.08	.64	4.14	.46	4.00	.24
ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน	4.24	.48	4.14	.50	3.88	.14
ด้านการวิจัยทางการศึกษา	4.11	.56	4.00	.69	3.90	.21
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	4.03	.45	3.94	.62	3.73	.49
ด้านความเป็นครู	4.49	.48	4.47	.47	4.32	.34
รวม	4.20	.38	4.11	.38	3.94	.18

จากตารางที่ 2 พบว่าสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่ปฏิบัติการสอนในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20, 4.11 และ 3.94 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน

สมรรถนะของนิสิต	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	ระหว่างกลุ่ม	2	.94	.47	2.62	.08
	ภายในกลุ่ม	99	17.71	.18		
	รวม	101	18.65			
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.41	.71	2.59	.08
	ภายในกลุ่ม	99	26.94	.27		
	รวม	101	28.35			
ด้านการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.30	.15	.76	.47
	ภายในกลุ่ม	99	19.47	.20		
	รวม	101	19.77			
ด้านจิตวิทยาสำหรับครู	ระหว่างกลุ่ม	2	.94	.47	2.11	.13
	ภายในกลุ่ม	99	21.92	.22		
	รวม	101	22.85			
ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.23	.11	.44	.65
	ภายในกลุ่ม	99	25.59	.26		
	รวม	101	25.81			
ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.01	.51	2.25	.11
	ภายในกลุ่ม	99	22.32	.23		
	รวม	101	23.34			
ด้านการวิจัยทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.41	.21	.54	.59
	ภายในกลุ่ม	99	37.78	.38		
	รวม	101	38.19			
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.69	.34	1.10	.34
	ภายในกลุ่ม	99	30.96	.31		
	รวม	101	31.64			
ด้านความเป็นครู	ระหว่างกลุ่ม	2	.25	.12	.57	.57
	ภายในกลุ่ม	99	21.40	.22		
	รวม	101	21.65			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.54	.27	2.04	.14
	ภายในกลุ่ม	99	12.96	.13		
	รวม	101	13.49			

จากตารางที่ 3 พบว่านิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นที่ต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านมีสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 4.12) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสมรรถนะของนิสิตทุกด้านอยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่า สมรรถนะด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตวิทยาสำหรับครู ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และด้านความเป็นครูเป็นสิ่งที่นิสิตมีความรู้ ความสามารถ เกิดทักษะในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติได้ดี ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีระบบ ประกอบกับทางคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพามีการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมกับนิสิตก่อนปฏิบัติการสอน ซึ่งเป็นการช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะในการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวให้กับนิสิตได้ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะในแต่ละด้านจะพบว่าสมรรถนะด้านความเป็นครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.46) ทั้งนี้เนื่องจากในการจัดหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพครูของทางคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีการปลูกฝังให้นิสิตในคณะเกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฟ้า กิติญาณัฐนต์ (2555) ที่ได้ศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนรายวิชาหลักวิชาชีพครู พบว่านิสิตมีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมต่อวิชาชีพครูในด้านบวก มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีแรงบันดาลใจในการทำหน้าที่ครูที่ดี ส่วนสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สมรรถนะด้าน

การพัฒนาหลักสูตรโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ทั้งนี้เนื่องมาจากนิสิตมองเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเป็นเรื่องยาก และมีกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมะหะดี มะดีอราแหว (2551) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งพบว่าสมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็นด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเทียบกับมาตรฐานด้านอื่น

ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาของนิสิตปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน พบว่า นิสิตปฏิบัติการสอนในระดับชั้นที่ต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านมีสมรรถนะความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากคณะศึกษาศาสตร์มีการจัดหลักสูตร กำหนดแนวทางการเรียน และเป้าหมายในการเรียนที่ชัดเจน นิสิตทุกคนได้เรียนและปฏิบัติตามกิจกรรมครบตามหลักสูตร รวมทั้งมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ ประกอบกับคณะศึกษาศาสตร์ได้จัดตั้งศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูซึ่งมีหน้าที่ในการดูแล กำกับติดตามผลการปฏิบัติของนิสิตฝึกปฏิบัติการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดอบรมพัฒนานิสิตทุกสาขาวิชาเอกให้มีความพร้อมทางด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ก่อนฝึกประสบการณ์สอนจริงในทุกๆระดับชั้นที่สอน ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งโรงเรียนที่ฝึกสอนมีครูพี่เลี้ยงให้การชี้แนะ คำปรึกษา และดูแลนิสิตอย่างสม่ำเสมอทำให้นิสิตทุกคนที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับชั้นต่างๆมีสมรรถนะตามกรอบมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพด้านความเป็นครูไม่

แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิระวรรณ บุญปลอด (2553) ที่พบว่า ครูที่ทำการสอนในระดับ ช่วงชั้นต่างกันมีสมรรถนะทางวิชาการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใน รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ควรจัด ให้นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติในการพัฒนา หลักสูตรให้มากกว่าเดิม เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียน มีสมรรถนะทางด้านการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูของ นิสิตปฏิบัติการสอน ให้รอบด้านมากขึ้น โดยเก็บ รวบรวมข้อมูลจากอาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์
2. ควรมีการศึกษาความรู้ความเข้าใจของนิสิต เกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ 9 ด้านตามกรอบมาตรฐาน วิชาชีพครูของคุรุสภา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ความเข้าใจและสมรรถนะของนิสิตปฏิบัติ การสอน

เอกสารอ้างอิง

- รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์. (2555). *กระบวนการคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนิสิตต่อวิชาชีพ: การเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตน*. วารสารศึกษาศาสตร์, 20(1), 96 – 109.
- จิระวรรณ บุญปลอด. (2553). *สมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี*. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สุราษฎร์ธานี.
- มะหะดี มะดีอราแคว (2551). *สมรรถนะครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม จังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากร มนุษย์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- _____. (2551). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา*. วันที่ค้นข้อมูล 15 ตุลาคม 2555, เข้าถึงได้จาก <http://www.ksp.or.th/upload/278/files/434-2333.pdf>
- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2551). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency-based learning*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: แผนกประมวลความรู้ ฝ่ายวิจัย สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.